

Arbobeleidsplan Stichting Scholengroep Spinoza

Datum: 7 januari 2019

Status: Definitief

Versie: 2

Spinoza

Voorwoord

Veilige en gezonde arbeidsomstandigheden zijn belangrijk. Zo belangrijk dat er diverse wetten zijn waarin de arbeidsomstandigheden expliciet benoemd worden en waarbij de werkgever de taak heeft om die omstandigheden maximaal haalbaar te laten zijn. Het arbobeleidsplan van de scholengroep Spinoza geeft invulling aan dat principe.

Het beleidsplan is deels gebaseerd op de handreiking van de VOION, het arbeidsmarkt- en opleidingsfonds van het VO, en is een doorontwikkeling van een inventarisatie naar aanleiding van de RI&E-toetsing. Dit arbobeleidsplan belicht twee gebieden: fysieke en sociale veiligheid (sociaal betreft ook: verzuimbeleid).

In het beleidsplan geven we invulling aan wat in essentie arbobeleid voor ons is en hoe we de (preventieve) arbozorg hebben georganiseerd. Daarnaast hebben we aan de RI&E-toetsing protocollen gekoppeld en vastgesteld. Zowel de organisatiestructuur als de protocollen zijn voortgekomen uit voorstellen van een werkgroep, waarin de scholen zijn vertegenwoordigd.

Het beleidsplan beschrijft een Spinozabreed kader, waarbinnen de scholen zelf invulling kunnen geven aan de specifieke omstandigheden op de school zelf.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	2
1. Arbobeleid in essentie	3
2. Organisatieschema	4
3. De (preventieve) arbozorg nader bekeken	5
4. Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) en bedrijfshulpverlening	6
4.1 Aanpak en voortgang	6
4.2 Voorlichting	6
4.3 BHV	6
4.4 Verzuimbeleid en de externe begeleiding hiervan	7
5. Evaluatie	8
6. Verdeling taken en verantwoordelijkheden	9
7. Overzicht protocollen	11

1. Arbobeleid in essentie

Het bestuur van de scholengroep Spinoza en de directie(s) van de aangesloten scholen zijn verantwoordelijk voor het beleid op veiligheid. Het arbobeleid dat betrekking heeft op de veiligheid van het personeel maakt hier deel van uit. De volgende algemene uitgangspunten gelden voor het arbobeleid:

- de zorg voor veiligheid, gezondheid en het voorkomen of beheersen van psychosociale arbeidsbelasting van het personeel;
- het belang van een ongestoorde voortgang van het onderwijsproces;
- het voldoen aan kwaliteitseisen voor het onderwijs;
- beleidsafspraken uit overige beleidsdocumenten.

Het bestuur van de scholengroep Spinoza streeft naar optimale arbeidsomstandigheden voor haar personeel. Het arbobeleid is gericht op waarborging van de veiligheid en gezondheid van medewerkers en op het voorkomen of beheersen van psychosociale arbeidsbelasting (seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten en werkdruk). Het bestuur organiseert het werk op zo'n manier dat onaanvaardbare risico's in principe zijn uitgesloten.

Aan de veiligheid van huisvesting en arbeids- en leermiddelen wordt aandacht besteed door zorgvuldig beheer met behulp van onder andere mantelcontracten voor keuring en onderhoud. Vermijdbaar verzuim en arbeidsongeschiktheid worden zo veel als mogelijk tegengegaan (zie het verzuimbeleidsplan).

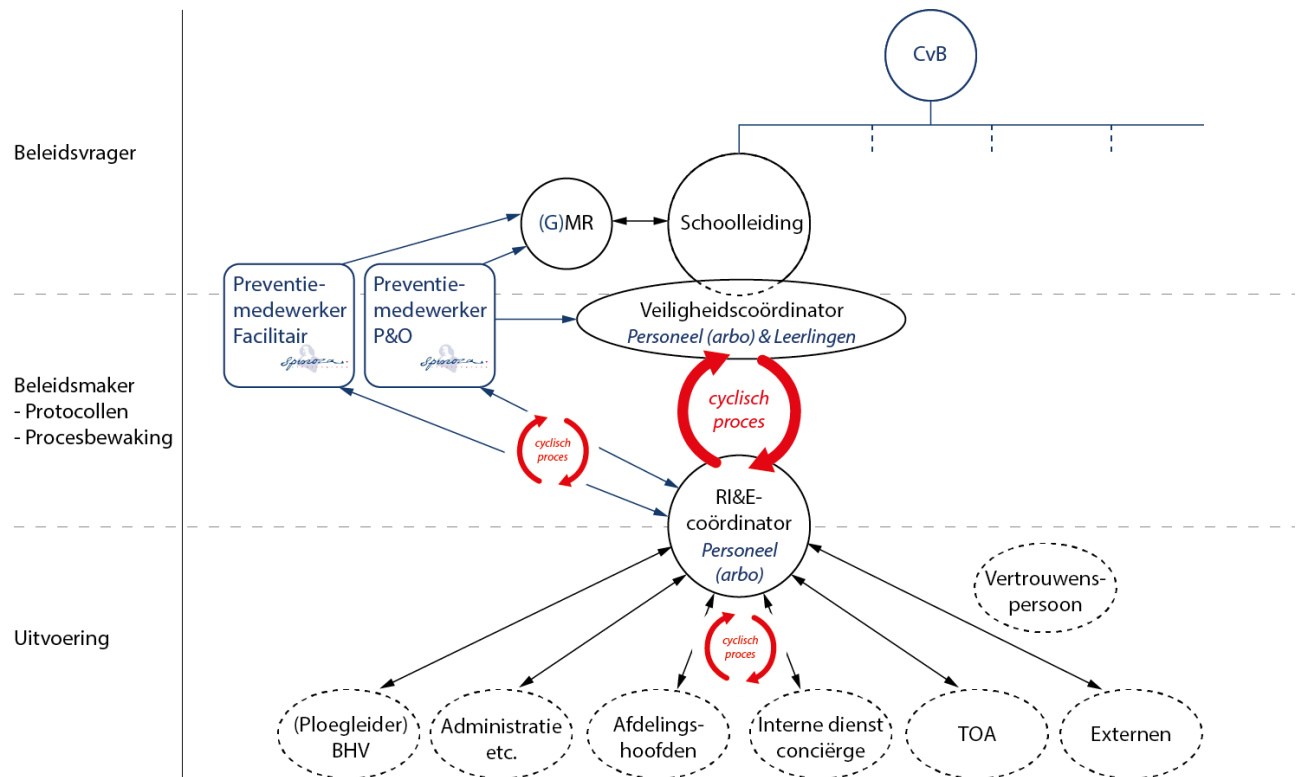
Behalve op genoemde uitgangspunten rust het arbobeleid uiteraard op de Arbowet, het Arbobesluit en andere relevante wet- en regelgeving. De doelstellingen van het arbobeleid worden in samenhang met de schooldoelstellingen geformuleerd. Dit gebeurt in overleg met de personeelsvertegenwoordiging.

Het arbobeleidsplan geeft aan:

1. wie verantwoordelijk is (organisatieschema);
2. welke procedures worden gevolgd (toelichting organisatieschema en protocollen);
3. welke instrumenten worden gebruikt (RI&E-tool Arboscan VO en protocollen);
4. welke vorm van interne of externe ondersteuning nodig is (RI&E-tool Arboscan VO en protocollen);
5. hoe de kwaliteitsborging is geregeld.

2. Organisatieschema

Het organisatieschema (schematische weergave van besluitvormingsstructuur) van het arbobeleid van scholengroep Spinoza ziet er als volgt uit:

Figuur 2.1 Organisatieschema arbobeleid Scholengroep Spinoza. In het schema is de situatie van een school weergegeven.

De organisatie kent drie lagen:

1. **Beleid vragen:** schoolleiding en/of CvB
Op school is de directie verantwoordelijk voor het arbobeleid. Deze zorgt voor de verdeling van arbotaken en overlegt met het bestuur. De (G)MR heeft instemmingsrecht en inspraak bij de totstandkoming van het arbobeleid.
2. **Beleid maken:** veiligheidscoördinator (doorgaans onderdeel van de schoolleiding) in samenwerking met de RI&E-coördinator.
De schoolleiding stelt een veiligheidscoördinator en/of een RI&E-coördinator aan. Spinoza heeft twee preventiemedewerkers: één met expertise P&O en één met expertise facilitair. Zij adviseren de RI&E-coördinatoren en/of veiligheidscoördinatoren op de scholen vanuit hun vakgebieden. Daarnaast houden zij Spinozabreed overzicht op arboveiligheid en kunnen in dat kader zaken signaleren en organiseren. De taken en verantwoordelijkheden van de RI&E-coördinator, veiligheidscoördinator en preventiemedewerkers zijn vastgelegd in hoofdstuk 6 'Taken en Verantwoordelijkheden'.
3. **Uitvoeren:** maatregelen en acties die voortvloeien uit het arbobeleidsplan kunnen door de RI&E- en veiligheidscoördinatoren worden neergelegd bij de mensen met expertise op dat specifieke gebied, zowel intern als externe partijen. Zo draagt 'facilitair' bij aan de veiligheid in

school door onderhoud aan gebouw en installaties te laten verzorgen en waar nodig zaken te laten keuren, ondersteunt 'HR' de lijn bij het terugdringen van psychosociale arbeidsbelasting (denk aan medewerkerstevredenheidsonderzoek, ondersteuning bij de gesprekkencyclus verzuimbeleid etc.). Overleg en uitvoering van taken vindt plaats in een cyclisch proces: actoren stemmen aanpak, acties en planning periodiek onderling af.

3. De (preventieve) arbozorg nader bekeken

De scholengroep Spinoza laat zich - zoals hiervoor in het organisatieschema zichtbaar is gemaakt - bij de zorg voor de veiligheid, gezondheid en het voorkomen of beheersen van psychosociale arbeidsbelasting van het personeel ondersteunen door deskundige medewerkers, zoals de twee "centrale" preventiemedewerkers. Er zijn twee expertisegebieden te benoemen met betrekking tot arbobeleid en veiligheid: 'sociaal' en 'fysiek'.

De taken van deze medewerkers omvatten tenminste de medewerking aan het verrichten en opstellen van een RI&E, het uitvoeren van arbomaatregelen en preventieve taken en het adviseren aan en overleggen met schoolleidingen en bestuur.

Voor de preventie en beheersing van arborisico's zijn verschillende middelen beschikbaar zoals beschreven in de Arbocatalogus VO. Een adequaat inkoopbeleid en onderhoudscontracten zijn onlosmakelijk verbonden aan risicopreventie.

Bij de bouw en inrichting van schoolgebouwen verdienen de arbeidsomstandigheden extra aandacht. In de omschrijving van de opdracht voor bouw- en inrichtingswerkzaamheden houdt het bestuur uitdrukkelijk rekening met de arboregelgeving. Als de verantwoordelijkheid hiervoor bij de gemeente ligt, zal het bestuur deze belangen inbrengen in het overleg met de verantwoordelijke functionaris. Psychosociale arbeidsbelasting wordt zoveel mogelijk tegengegaan door toepassing van het protocol psychosociale arbeidsbelasting en een adequate verzuimbegeleiding (zie paragraaf 4.4 verzuimbeleid).

4. Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) en bedrijfshulpverlening

Arbobeleid betekent dat zowel de werkgever als de werknemers(vertegenwoordiging) structureel en systematisch werken aan het wegnemen of beheersen van gevaren voor de veiligheid en gezondheid die met het werk samenhangen. Elke school heeft een eigen BHV-organisatie en voor de uitvoering van een RI&E op school wordt gebruik gemaakt van de Arboscan-VO, het digitale RI&E-instrument voor het voortgezet onderwijs: (<https://www.voion.nl/instrumenten/arboscan-vo>).

4.1 Aanpak en voortgang

De RI&E wordt door de deskundige medewerkers uitgevoerd in samenspraak met de preventiemedewerkers van Spinoza. Conform de Arbowet stelt een school op grond van de resultaten van de RI&E een plan van aanpak op. Hierin staat welke risico's met welke prioriteit aangepakt worden, welke werkzaamheden hiermee gepaard gaan, wie daarvoor verantwoordelijk is en welk budget in termen van tijd en geld daarmee gemoeid is. Ook is terug te zien welke activiteiten al zijn uitgevoerd. Een aantal risico's zijn dusdanig evident dat deze zijn opgenomen in een specifiek protocol. Per protocol is een handreiking vastgesteld zodat de desbetreffende school die met de werking van een desbetreffend protocol te maken krijgt, weet hoe te handelen. In hoofdstuk 7 zijn de desbetreffende protocollen weergegeven. Het plan van aanpak wordt aan de (G)MR voorgelegd.

Aan het eind van het schooljaar wordt het plan van aanpak geëvalueerd en aangepast voor het volgend jaar. Dit gebeurt aan de hand van een door de RI&E-coördinator te vervaardigen voortgangsverslag (een overzicht van al dan niet gerealiseerde maatregelen). De bevindingen worden op bestuursniveau gebundeld en besproken met de (G)MR.

4.2 Voorlichting

Op grond van de uitkomsten van de RI&E, teamvergaderingen en individuele gesprekken met teamleden wordt bepaald over welke risico's het personeel voorlichting moet krijgen. In ieder geval wordt aandacht besteed aan:

- de veiligheids- en werkinstructies voor leerkrachten (en leerlingen);
- werkgebonden risico's, zoals agressie, geweld en stress;
- het verzuimbeleid en bijbehorende protocollen;
- de ontwikkeling van het ziekteverzuim op school;
- de introductie van nieuwe medewerkers.

4.3 BHV

De schoolleiding is verantwoordelijk voor de inrichting van de bedrijfshulpverlening (BHV) op de locatie. Een ploegleider BHV, doorgaans ook de RI&E-coördinator van de school, beheert de BHV-organisatie. Een bevoegd opleidingsbureau verzorgt de jaarlijkse herhalingscursussen voor de BHV-ers, en leidt desgevraagd nieuwe BHV-ers op. De Spinozabrede preventiemedewerker facilitair is het centrale aanspreekpunt voor het opleidingsbureau.

Minstens eenmaal per jaar wordt op iedere locatie een ontruimingsoefening gehouden en wordt het ontruimingsplan op actualiteit gecontroleerd.

4.4 Verzuimbeleid en de externe begeleiding hiervan

De scholengroep Spinoza heeft een verzuimbeleidsplan ontwikkeld, (*zie Bijlage 5 Verzuimbeleidsplan 20180620*). Het verzuimbeleid wordt jaarlijks door het bestuur geëvalueerd en waar nodig bijgesteld en voldoet aan de bepalingen van de Wet Verbetering Poortwachter (WVP). De schoolleiding is verantwoordelijk voor de uitvoering van het verzuimbeleid en wordt hierin ondersteund door een gecertificeerde bedrijfsarts.

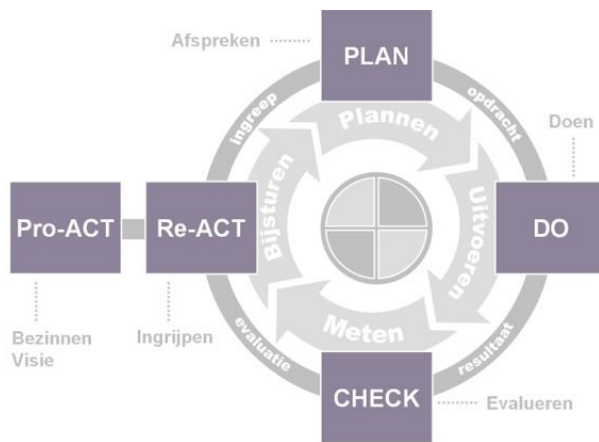
De bedrijfsarts/arbodienst adviseert de werkgever bij het nakomen van zijn verplichtingen en over het dragen van zijn verantwoordelijkheden. Van de bedrijfsarts mogen concreet toepasbare adviezen over preventieve maatregelen voor het gezond en veilig werken van werknemers worden verwacht, hoe het overleg over onder andere preventie gestalte krijgt en hoe dat aansluit bij de rol van de preventiemedewerker.

Met de huidige dienstverlener (Pasha en Vink bedrijfsartsen) is een basiscontract gesloten waarin de wettelijke taken waarover de scholengroep zich moet laten adviseren zijn opgenomen. Het gaat dan om zaken als ziekteverzuimbegeleiding, de toetsing van de risico-inventarisatie –evaluatie, en het doen van een periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek. Daarnaast is in de overeenkomst opgenomen dat de bedrijfsarts vrij toegankelijk is voor werknemers o.a. via een arbeidsomstandighedenspreekuur waar werknemers de bedrijfsarts kunnen bezoeken, ook als er nog géén sprake is van ziekteverzuim of klachten. Ook de mogelijkheid van een second opinion voor de werknemer als deze het niet eens is met het advies van de bedrijfsarts is onderdeel van de overeenkomst.

Een aantal keer per jaar komt het sociaal-medisch team (SMT) bij elkaar voor overleg. Het team bestaat uit de casemanager, de bedrijfsarts en de directeur van de school / direct leidinggevende . In het overleg worden ontwikkelingen geagendeerd die van invloed kunnen zijn op het verzuimbeleid en wordt individuele casuïstiek besproken. De verzuimkengetallen die het bestuursbureau verzamelt, worden regelmatig aan de schoolleiding bekend gemaakt. De schoolleiding bespreekt de verzuimkengetallen in het teamoverleg en, zo nodig, in het SMT-overleg.

5. Evaluatie

De evaluatie van het arbobeleid vindt plaats via de zogenaamde PDCA-cyclus en is belegd op schoolniveau bij de schoolleiding en veiligheidscoördinator en/of RI&E-coördinator (afhankelijk van de taakverdeling tussen deze twee coördinatoren).

Om de kwaliteit zo goed mogelijk te kunnen borgen zal er een Spinozabreed platform voor arbobeleid worden ingericht, waar RI&E- coördinatoren en/of veiligheidscoördinatoren van de scholen aan deelnemen. Dit platform staat onder leiding van de twee preventiemedewerkers van Spinoza en komt jaarlijks twee keer bij elkaar. In dit platform worden kennis en informatie over arbobeleid uitgewisseld, best practices binnen en buiten Spinoza met elkaar gedeeld, de resultaten van de RI&E toetsing met elkaar besproken enzovoorts. Daarnaast kunnen speerpunten of thema's worden vastgesteld voor een komende periode, waarmee de coördinatoren gericht aan de slag kunnen en waar de focus op ligt in de rapportage over die periode, ter evaluatie met de schoolleiding.

Bij de evaluatie van het gevoerde beleid met de schoolleiding kan gebruik worden gemaakt van de volgende instrumenten (niet limitatief):

- het plan van aanpak en de daarin beschreven maatregelen voortvloeiend uit de RI&E;
- kennis en informatie uit het Spinoza platform arbobeleid;
- resultaten van de BHV-ontruimingsoefeningen;
- resultaten van de toepassing van de diverse protocollen (zie hoofdstuk 7);
- kengetallen over (sociale) veiligheidsincidenten;
- uitstroom van personeel (arbeidsongeschiktheid, verzuim, verloop);
- resultaten van leerling- en medewerkerstevredenheidsonderzoeken;
- signalen uit de gesprekkencyclus.

Bij de periodiek gevoerde pasfotogesprekken met het bestuur van Spinoza legt de schoolleiding verantwoording af aan het College van Bestuur door middel van een rapportage, die gebaseerd is op de hierboven genoemde instrumenten. In deze rapportage wordt ook een plan van aanpak voor de (nabije) toekomst opgenomen.

6. Verdeling taken en verantwoordelijkheden

Uitvoering van het arbobeleid vraagt om benoeming en verdeling van taken en verantwoordelijkheden. Een en ander hangt natuurlijk samen met de aard en omvang van de onderwijsinstelling, een standaard is niet voorhanden. De volgende lijst is dan ook als handvat bedoeld, voor nader uit te werken taakomschrijvingen.

NB.

RI&E-coördinator, veiligheidscoördinator en preventiemedewerker zijn rollen die medewerkers kunnen vervullen. Het zijn dus niet per definitie volledige functies. Per school zijn deze taken belegd bij de benoemde rollen. De aard van de rol van RI&E-coördinator, veiligheidscoördinator en preventiemedewerker brengt met zich mee dat zij in deze rol ontslagbescherming genieten cf. artikel 6:670 e.v. BW.

Bestuur

- Arbobeleidsplan vaststellen;
- Arbobudget vaststellen;
- Taken en bevoegdheden delegeren;
- Taakomschrijving arbocoördinator, preventiemedewerker, veiligheidscoördinator en bedrijfshulpverlener maken;
- Overleg voeren met personeelsvertegenwoordiging;
- Contract sluiten met de arbodienst of andere gecertificeerde arbodeskundigen;

Schooldirectie

- RI&E-coördinator en veiligheidscoördinator benoemen;
- Plan van aanpak vaststellen
- Cyclisch evalueren en bijstellen van veiligheidsbeleid en verantwoordelijk voor uitvoering hiervan.
- Overleg met en informatieverstrekking aan bestuur en vertrouwenspersoon;

Veiligheidscoördinator (Per locatie)

Is verantwoordelijk voor veiligheidszaken in de school, in het bijzonder de veiligheid rond leerlingen. Dit document spitst zich toe op arboveiligheid. Hieronder worden daarom alleen die taken genoemd die verband houden met veiligheid rond personeel.

- Inventariseren van de veiligheidsbeleving binnen de school door middel van enquêtes.
- Toezien op registreren van ongelukken en incidenten.
- Opstellen, actualiseren en evalueren van het veiligheidsplan
- Opstellen van regels voor het sociale verkeer van personeel op school.
- Agenderen veiligheidsonderwerpen zoals: cyberpesten, agressieve ouders, et cetera.
- Organiseren van voorlichting en cursussen.
- Overleggen met partners in de veiligheidsketen intern en extern.
- Netwerken met collega-veiligheidscoördinatoren.

RI&E-coördinator (Per locatie)

- Overleggen met en adviseren aan schoolleiding, MR en vertrouwenspersonen;
- Risico's signaleren en agenderen bij schoolleiding;
- RI&E begeleiden en uitvoeren, Plan van Aanpak opstellen en toezien op uitvoering
- Uit de RI&E voortvloeiende taken binnen de (school)organisatie beleggen en toezien op

uitvoering hiervan.

- Bedrijfshulpverlening coördineren.
- Opstellen van calamiteitendraaiboek.

P.S. Per school kan de verdeling van taken tussen RI&E-coördinator en Veiligheidscoördinator verschillen. De insteek van deze verdeling is om een zo compleet mogelijk beeld te schetsen van de taken en rollen zodat elke school op zijn eigen manier de taakverdeling kan inrichten.

Preventiemedewerker

- Contact onderhouden met arbodienst of andere gecertificeerde arbodeskundigen binnen betreffend expertisegebied 'fysiek' of 'sociaal';
- Scholing en training organiseren;
- Het (mede) uitvoeren en opstellen van de RI&E;
- Organiseren van RI&E-toetsing;
- Het adviseren van en nauw samenwerken met de bedrijfsarts;
- desgevraagd in overleg treden met de (G)MR;
- Actuele wet- en regelgeving bijhouden en communiceren met Veiligheids- en RI&E-coördinatoren en met schoolleidingen en bestuur van Spinoza.
- Preventieve instructie aan het personeel inzake arbo-veiligheid;
- Actualiseren van het beleidsplan en protocollen op basis van de RI&E toetsing;
- Coördinatie schooloverstijgende protocollen

Ploegleider BHV

- Organisatie en rolverdeling binnen het BHV-team
- Uitvoeren en evalueren van jaarlijkse ontruimingsoefening
- Verantwoordelijk voor rooster aanwezigheid minimaal aantal BHV'ers op locatie

Vertrouwenspersoon

- aanspreekpunt voor medewerkers dan wel leerlingen;
- informatievoorziening;
- klachtenprocedure begeleiden.
- maakt deel uit van het netwerk vertrouwenspersonen binnen Spinoza
- kan als extern vertrouwenspersoon optreden op een andere dan de eigen school binnen Spinoza.

Gecertificeerde arbodeskundigen

Bij de uitvoering van het arbobeleid worden externe gecertificeerde arbodeskundigen betrokken. Deze houden zich bezig met de volgende activiteiten:

- begeleiden van verzuim en re-integratie;
- toetsen RI&E;
- adviseren op specifieke vraagstukken;
- uitvoeren van arbeidsgezondheidskundig onderzoek;
- werkplekonderzoek;
- voorlichting en deskundigheidsbevordering

7. Overzicht protocollen

Bijlage	Doel
1 - Incidentenregistratie Spinoza <i>Spinozabreed</i>	Registratie incidenten zodat daar preventief of correctief op gehandeld kan worden
2 - Protocol melden en registreren arbeidsongevallen <i>Spinozabreed</i>	Melding bij de arbeidsinspectie is wettelijk verplicht.
3 - Werkwijze en beleid RI&E <i>Spinozabreed, cyclisch proces</i>	Zie Arbobeidsplan Hoofdstuk 4.
4 - Klachtenregeling Spinoza <i>Spinozabreed</i>	Is een wettelijke regeling; iedereen die zich in zijn recht voelt aangetast, heeft de mogelijkheid om een klacht in te dienen.
5 - Verzuimbeleidsplan Spinoza <i>Spinozabreed</i>	Geeft de uitgangspunten weer van het verzuimbeleid en is daarmee houvast voor personeel en leidinggevenden.
6 - Protocol begeleiding informatie nieuwe medewerkers <i>Spinozabreed</i>	Een adequate introductie helpt bij het vergroten van het veiligheidsgevoel, een betere signalering van onveilige situatie en een snellere en beter actie van (nieuwe) docenten bij (mogelijke) onveilige situaties.
7 - Psychosociale arbeidsbelasting (PSA) <i>Spinozabreed, cyclisch proces</i>	Factoren die PSA en daarmee mogelijk ook werkstress kunnen veroorzaken, zijn bijvoorbeeld: agressie en geweld, pesten, discriminatie en intimidatie, maar ook werkdruk. Het eigen onderzoek PSA draagt ertoe bij deze risico's zo klein mogelijk te maken
8 - Periodiek arbeidsgeneeskundig onderzoek <i>Spinozabreed, cyclisch proces</i>	Een PAGO is een arbeidsgezondheidskundig onderzoek dat is gericht op het voorkomen of beperken van risico's die de arbeid voor de gezondheid met zich brengt door gevolgen van de (beroeps)risico's op de gezondheid te onderzoeken
9 - Protocol handeling omgaan met grensoverschrijdend gedrag inclusief annex. <i>Spinozabreed</i>	Het protocol bevat afspraken en handreikingen ten aanzien van het omgaan met geweld, intimideren, pesten, schelden, drugs, vernieling, diefstal, wapenbezit, vuurwerk en schoolverzuim. Het protocol geeft tevens aan welke stappen kunnen worden gezet bij het afhandelen van grensoverschrijdend gedrag.
10 - Trainingen omgaan met grensoverschrijdend gedrag <i>Spinozabreed</i>	Zie protocol 9. Het gaat hier om de concrete aanpak.
11 - Veiligheidskeuringen fysieke omgeving <i>Spinozabreed, cyclisch proces</i>	Het protocol geeft een overzicht van (mantel)contracten voor keuring en onderhoud van arbeids- en leermiddelen.

<p>12 - Protocol zwangerschap en borstvoeding <i>Spinozabreed</i></p>	<p>De werkgever treft dusdanige maatregelen dat er voor zwangere werknemers of werknemers die borstvoeding geven geen gevaar ontstaat voor de veiligheid of gezondheid of dat het geen effect heeft op de zwangerschap of lactatie.'</p>
<p>13 - Calamiteitenprotocollen per locatie <i>Locatiespecifiek</i></p>	<p>Elke school heeft eigen draaiboeken en handelingsprotocollen in geval van calamiteiten.</p>
<p>14 - BHV-organisatie en ontruimingsplan per locatie <i>Locatiespecifiek</i></p>	<p>Elke school heeft een eigen BHV-organisatie en ontruimingsplan, op maat gemaakt voor het specifieke gebouw.</p>